

BIULETYN BAŁTYCKI**W I L B I**

Nr. Wilno, dnia 25 października 1935 r. 314.

T r e ś ć n u m e r u:

LOTWA: 1. "Pehdeje Brihdi" o stosunkach polsko-ukraińskich. 2. "Latvijas Kareivis" o nowym rządzie polskim. 3. Sprawa ententy prasowej. 4. Projekt literackiej ententy bałtyckiej. 5. Nowy naczelnik wydziału Ochrony Wewnętrznej. 6. Sprawa obciążenia podatkowego. 7. Sprawa robót publicznych. 8. Nowi profesorowie uniwersytetu. 9. Wzrost zapasu walut obcych. 10. Tydzień zbliżenia francusko-łotewskiego.

ESTONJA: 1. Stosunek Estonji do Ligi Narodów. 2. Dokoła podróży gen. Laidonera do Finlandji. 3. Otwarcie sesji Rady Ekonomicznej. 4. Zjazd Zw. Ojczystego. 5. Zakup trzody chlewnej w Estonji. 6. Sprawa kontroli państwowej w przedsiębiorstwach prywatnych.

----oOo---

LOTWA: 1. "PEHDEJA BRIHDI" O STOSUNKACH POLSKO-UKRAIŃSKICH. "Pehdeja Brihdi" Nr. 243.: Stosunki polsko-ukraińskie dawniej były mocno naprężone. Ukraińców żyje w Polsce według danych ukraińskich 6 mil. Polska statystyka określa ich na 4 miliony. W każdym razie masa Ukraińców jest dość znaczna i narodowo uświadomiona. W ostatnich czasach instytucje polskie zapatrują się na narodowe dążenia Ukraińców bardzo pomyślnie. Niektóre warstwy polskie zaczęły dokładać wysiłków w kierunku zmiany orientacji ukraińskiej i budzenia w Ukraińcach perspektywy Wielkiej Ukrainy w sojuszu z Polską.

2. "LATVIJAS KAREIVIS" O NOWYM RZĄDZIE POLSKIM. "Latvijas Kareivis" Nr. 243.: Głównym zadaniem nowego Gabinetu polskiego jest rozstrzygnięcie bolesnych spraw gospodarczych. W składzie nowego rządu są właśnie ludzie, posiadający szerokie kompetencje w zakresie gospodarczym. Nowy premier zawsze reprezentował sfery żądające dalekoidących w życiu gospodarczym reform, zwłaszcza rolnictwa. Poza to premier Kościółkowski był stronnikiem ingerencji państwowej w gospodarce prywatnej. Wicepremierem został Kwiatkowski, wieloletni członek rządu i faktyczny twórca Gdyni. Jednocześnie jest on ministrem Finansów. Nowy minister Handlu i Przemysłu gen. Górecki jest stanowczym przeciwnikiem eksperymentów finansowych. Oto są ludzie, nadający charakterystyczne cechy rządowi, jeżeli chodzi o sprawy gospodarcze. Wszystko to świadczy o doniosłej wadze, jaką Polska przypisuje sprawom gospodarczym, pragnąc dźwigać i wzmacniać swe ekonomiczne życie.

3. SPRAWA ENTENTY PRASOWEJ. Prasa ryska z 23.X.1935 r.: W tych dniach odbyło się posiedzenie prezydium łotewsko-estońskolitewskiej ententy prasowej. Na posiedzeniu ogłoszono referaty w sprawie współpracy krajów bałtyckich w dziedzinie prasowej.

4. PROJEKT LITERACKIEJ ENTENTY PRASOWEJ. Prasa ryska z 23.X.1935 r.: Związek Literatów litewskich zwołał w Kownie roczne zebranie swych członków. Na zebraniu wyłoniono projekt stworzenia literackiej ententy prasowej.

5. NOWY NACZELNIK WYDZIAŁU OCHRONY WEWNĘTRZNEJ. Prasa ryska z 23.X.1935 r.: Minister Spraw Wewnętrznych Gulbis mianował A. Brezego nowym naczelnikiem wydziału Ochrony Wewnętrznej.

6. SPRAWA OBCIĄŻENIA PODATKOWEGO. Prasa ryska z 23.X.1935 r.: Minister Finansów Ekis w związku z zatwierdzeniem przez rząd nowej ustawy o podatku dochodowym, udzielił wywiadu w którym m.in. oświadczył, że obciążenie podatkowe będzie odtąd bardziej równomierne.

7. SPRAWA ROBÓT PUBLICZNYCH. Prasa ryska z 24.X.1935 r.: M-stwo Opieki Społecznej w porozumieniu z samorządami ustaliło już program robót publicznych na bieżący sezon. Koszt tych robót obejmie 200 tys. łatów.

8/. NOWI PROFESOROWIE UNIwersYTETU. Prasa ryska z 24.X. 1935 r.: Grono profesorów uniwersytetu lotewskiego powiększyło się o szereg nowych profesorów. Dotychczas pełnili oni obowiązki docentów.

9/. WZROST ZAPASU WALUT OBCYCH. Prasa ryska z 24.X.1935 : Rada Banku Lotewskiego zatwierdziła ostatnio kolejny biuletyn w sprawie zapasu walut zagranicznych i złota w Banku Lotewskim. Zapasy te w ciągu kilku ostatnich dni wzrosły na sumę 164 tys.łatów.

10/. TADZIEM ZBLIŻENIA FRANCUSKO-LOTewskiego. Prasa ryska z 24.X.1935 r.: W tych dniach rozpocznie się tydzień zbliżenia francusko-lotewskiego, zorganizowany przez T-stwo Zbliżenia między dwoma narodami: lotewskim i francuskim.

ESTONJA: 1. STOSUNEK ESTONJI DO LIGI NARODÓW. Prasa ryska z 23.X. 1935 r.: Członek estońskiej komisji parlamentarnej spraw zagranicznych Tennison zwrócił się do prezesa komisji Teemanta z propozycją zwołania posiedzenia komisji. Tennison uzasadnia to obecną sytuacją światową i potrzebą lojalnego stosunku Estonji względem Ligi Narodów.

2/. OTWARCIE SESJI RADY EKONOMICZNEJ. Prasa ryska z 23.X.1935 r.: Dnia 21 października nastąpiło w Tallinie otwarcie sesji Rady Ekonomicznej. Program sesji obejmuje sprawy: nowej fabryki celulozy, kształcenie specjalistów zakładów przemysłowych, i postanowienia odnośnie przedsiębiorstw przemysłowych.

3/. ZJAZD ZWIĄZKU OJCZYSTEGO. Prasa ryska z 25.X. 1935 r.: 8 grudnia odbędzie się w Tallinie pierwszy wszechestoński zjazd nowego wielkiego ugrupowania politycznego pod nazwą "Związek Ojczysty". Zjazdowi temu przypisuje się w sferach politycznych poważne znaczenie. Oczekuje się też zjazdu z wielkim zainteresowaniem.-

W skład centralnego komitetu Związku Ojczystego wchodzi: B.min.Gospodarki Krajowej Surset i burmistrz Tartu gen.Tenson.

W zjeździe ma wziąć udział ok.2 tys.delegatów, którzy przybędą ze wszystkich miejscowości Estonji. Związek posiada w kraju ok. 400 oddziałów.

Jak krązą pogłoski, obecni kierownicy nawy państwowej wystąpią na zjeździe z doniosłymi oświadczeniami. Referat o ideologii i programie Zw.Ojczystego wygłosić ma jeden z czynnych członków związku i jego generalny sekretarz Ojderma.-

4/. DOKOŁA PODRÓŻY GEN. LAIDONERA DO FINLANDJI. Prasa ryska z 23.X.1935 r.: Naczelny wódz armji estońskiej gen.Laidoner przyjął przedstawicieli prasy i poinformował ich o wrażeniach, odniesionych w czasie podróży do Finlandji. Podkreślił on postęp gospodarczy i kulturalny Finlandji i oświadczył, że stosunki między obu krajami rozwijają się normalnie. Między wodzami naczelnymi: Estonji i Finlandji istnieje ścisły kontakt i pełne zaufanie. Podróż gen.Laidonera do Finlandji była nowym etapem na drodze rozwoju tych stosunków.

Gen.Laidoner w czasie pobytu w Finlandji dekorowany został orderem fińskiej samoobrony.

W związku z podróżą gen.Laidonera do Finlandji w społeczeństwie estońskim zaczęto ponownie mówić o stosunkach estońsko-fińskich. Oficjalnie stosunki te są dobre. Jednak w ostatnich czasach Finnowie zaczęli się uważać za naród dominujący nad Bałtykiem, co Estończykom nie mogło się podobać.

5/. ZAKUP TRZODY CHLEWNEJ W ESTONJI. Prasa ryska z 25.X. 1935 r.: Na podstawie osobnego traktatu z Niemcami, Niemcy zakupiły w Estonji 15 tys.sztuk trzody chlewnej. Prowadzone są rokowania w sprawie zakupu dalszych 15 tys.sztuk nierogacizny.

6/. SPRAWA KONTROLI W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRYWATNYCH. Prasa ryska z 25.X.1935 r.: Na ręce członków Państwowej Rady Gospodarczej zgłoszono propozycję wprowadzenia kontroli państwowej we wszystkich prywatnych przedsiębiorstwach handlowo-przemysłowych. Dzięki tej kontroli będą lepiej zużytkowane państwowe pożyczki i subsydja oraz zapobiegnie się nadużyciom podatkowym.

